

ROLF ÅBJÖRNSSON

Insolvensrättsligt forum 2019

Insolvensrättsligt forum nummer 15 avhölls i Uppsala den 7 och 8 februari 2019.

ROLF ÅBJÖRNSSON, Advokat och Redaktör, rolf@abjornsson.com

Inledningsvis noterades att forumet varit i kraft i 29 år. Det pekar onekligen på en viss stabilitet samt också ett behov av att diskutera insolvensrättsliga frågor även om ämnet kan synas ganska smalt. Antalet deltagare rörde sig om ca 400 vilket också imponerar då marknadsföringen av forumet knappast imponerar. Lite av ett självspelande piano synes föreligga. Intressanta och tunga ämnen diskuterades och ett imponerande material var utsänt på förhand. Här redovisas några korta inblickar i förhandlingarna.

Forumet inleddes med en spännande redogörelse av jur. dr. Jessica Östberg beträffande styrelsens ansvar vid insolvens eller sannolikhet för insolvens. Det konstaterades att då det egna kapitalet förbrukats och bolaget är insolvent har aktieägarintresset eliminerats till förmån för borgenärsintresset. Fortsätter sålunda företaget sin verksamhet sker det på borgenärernas bekostnad. Och om handlandet är klandervärt skall borgenärernas skyddsintresse beaktas och ett skadeståndsansvar kan aktualiseras. Det intressanta var att konkursförvaltaren vid en efterföljande konkurs skulle vara berättigad att på borgenärskollektivets vägnar föra en skadeståndstalan. Ett dylikt förfarande var inte känt men borde kanske aktiveras.

Efterföljande ämne var EU-direktivet om rekonstruktion och effektivare insolvenshantering. Det noterades att Europarådet och parlamentet strax före jul kom överens om en gemensam direktivtext som publicerade den 11 januari 2019 och väntas träda i kraft före parlamentvalet i april. En gedigen genomgång skedde under

ledning av framförallt kanslirådet Johan Klefbäck och doktoranden Markus Erhenpil. Ett förhållande som särskilt belystes var kravet på rekonstruktionsplan som i princip skall godkännas av rätten och bli ett juridiskt bindande dokument. Intressenterna skall delas upp i grupper och röstningsförfaranden skall etableras och möjligheter att köra över trilskande intressenter skall etableras. I mångt och mycket för svensk rätt ett främmande system. Aktieägarnas ställning skall också kunna åsidosättas då dessa vid insolvens inte har något legitimt intresse att bevaka.

Av särskilt intresse är direktivets krav på såväl specialdomstolar som särskilt kompetenta insolvenspraktiker. Det skall bli mycket intressant att följa upp hur den här uppgraderingen av kompetens skall ske i Sverige. I den allmänna debatten har framförts synpunkter på specialisering och utbildning men några initiativ åt det hållet har egentligen inte förekommit med undantag för entreprenörskapsutredningens förslag om begränsningar av antalet domstolar som skall ges behörighet att hantera insolvensrättsliga mål.

Avslutningen av forumet berörde luriga ackordsfrågor. Sålunda diskuterades löpande avtalsviten. Jag uppfattade ståndpunkten från professor Mikael Möller vara att avtalsviten som inte täcker en materiell skada utan är ett påtryckningsmedel inte berättigar till att göras gällande i en konkurs och skall behandlas som böter enligt FRL § 19 dvs vara efterställda.

Vidare diskuterades som ett kuriosum hur ränta skall beräknas vid ackord. Tre varianter belystes och huvudspåret var att med ”fordringarnas belopp avses det fordringsbelopp som är röstberättigat vid ackordsförhandlingen. Ränta skall inte betalas för tiden fr.o.m ansökan om företagsrekonstruktion.” Problematiken har belysts i Lars Eric Gustafssons och Hans Renmans bok *Ackord* s 61 ff. Vid mentometerröstning noterades att en stor majoritet av deltagarna röstade på denna version även om Hans Renman inte var helt övertygad om att detta beräkningssätt var det juridiskt korrekta.

Torsdagens överläggningar avslutades traditionsenligt med middag, underhållning och dans på Uppsala slott. Som vanligt ett

mycket uppskattat inslag med utmärkt förtäring och spännande och kreativt umgänge. Tyvärr fick inte de Kronofogdar som deltog i forumet övervara denna aktivitet, inte ens deltaga om man privat betalade middagens kostnader. Alla andra akademiker, domare och myndighetspersoner deltog. Behandlingen av Kronofogdarna måste betraktas som ett utomordentligt lågvattenmärke när det gäller rättskultur och mänsklig värdighet. Att enbart umgänge och middag vid ett enstaka tillfälle skulle uppfattas som korrupt är i sanning besinningslöst och en utomordentlig kränkande uppfattning beträffande Kronofogdarnas integritet.

